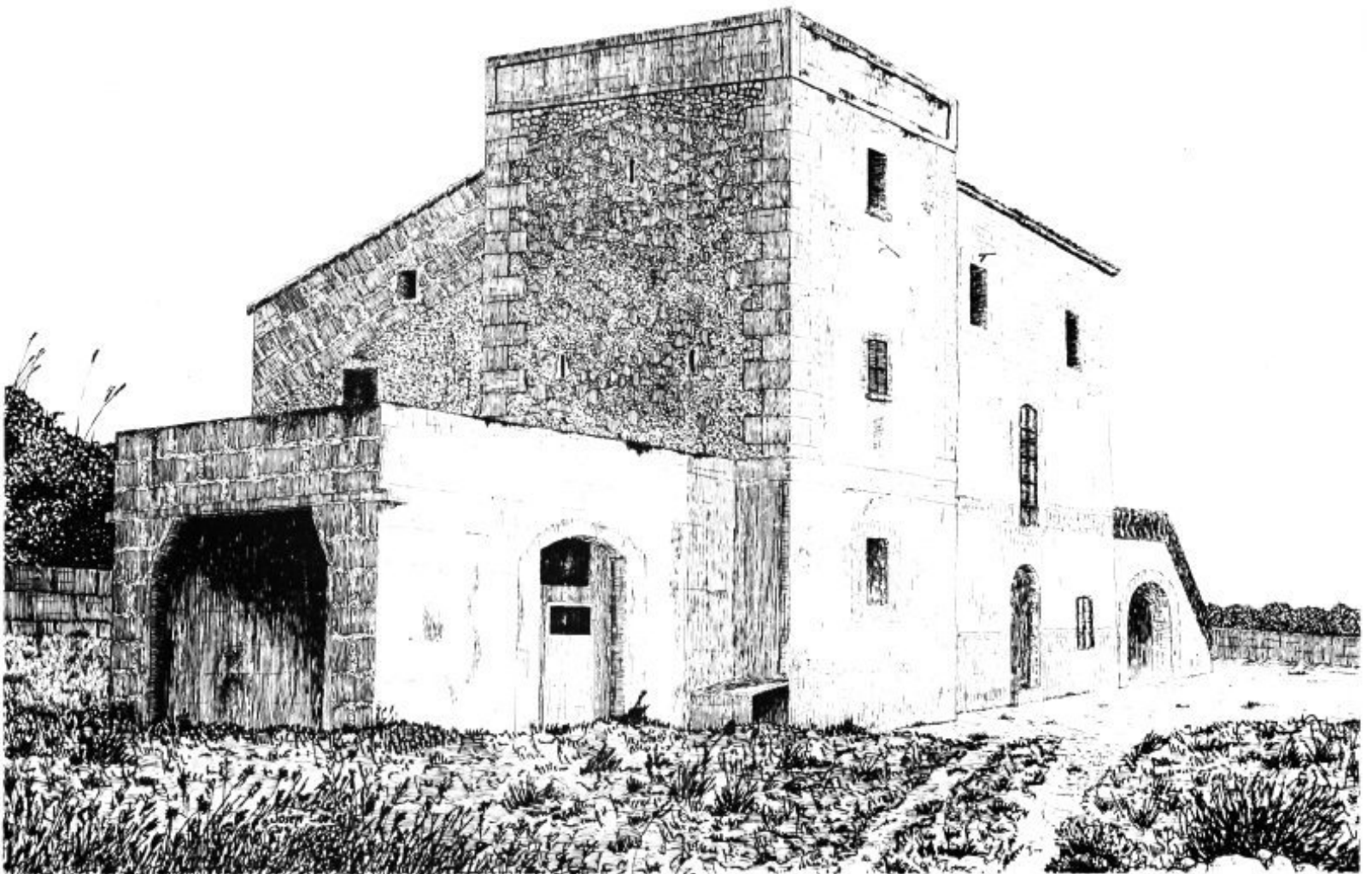

flor de card

SANT LLORENÇ DES CARDASSAR

SETEMBRE DE 1978

POLÍTICA

SOBRE LES NO-MANIFESTACIONS DE UCD.

J. cortès

M'agradaria exposar, aquí, en quatre ratlles, la meva idea sobre el què és, o el què hauria d'ésser l'actuació d'un partit polític. Podria ésser ben bé que aquesta idea no coincidís amb la de molta altra gent més entesa que jo en aquests assumptes; el fet de no haver estat mai afiliat a cap partit suposa que no conec massa bé la seva dinàmica interior. En aquest cas, idò, m'agradaria que me corregissin i m'expliquessin el perquè de certes coses que no passen i crec que haurien de passar

Un partit polític, al manco en teoria, té una ideologia que el fa moure. A aquesta ideologia, a aquest model ideal de societat, sols el pot aconseguir d'una manera: arribant al poder. Per arribar al poder hi ha dos camins: obtenir la majoria dels vots -cas de les democràcies occidentals on ens trobam ara- o fer la revolució. Per obtenir la majoria dels vots s'ha de guanyar la confiança de la gent oferint un programa satisfactori, quan és temps d'eleccions, i duent una actuació d'acord amb aquest programa, quan no ho és. És en aquest darrer període al que vull fer referència.

A Sant Llorenç, encara que el batle manifestàs a la revista Manacor que sols coneixia un partit organitzat dins el poble -el PSOE-UGT- hi ha també la UCD, que té muntat comitè amb president, secretari general, vocals, secretari, i, pam en-avant pam enrera, devers una dotzena i mitja o dues d'afiliats. Idò bé, resulta que la UCD, amb quasi un any d'existència al poble, encara NO S'HA MANIFESTADA PÚBLICAMENT. Com he dit abans, crec que no basta que en temps d'eleccions ens presentin un programa molt ben fet on s'ens prometi la lluna en un cove. Durant el temps que no hi ha eleccions -la major part- han de dur una actuació d'acord amb aquest programa. Quan al poble passa qualque cosa que pugui interessar a la gent -i a Sant Llorenç n'han passades a voler: construcció d'una gasolinerà d'una empresa privada a una plaça pública, declaracions del batle a una revista comarcal, començament de les obres de l'escola, actuació dels municipals davant la cadena de lladronigs que s'esdevenen, ...- el partit ha de donar la seva opinió i ha d'agafar una postura, perquè així el poble pugui jutjar si aquesta li agrada o no. Una persona -o un grup de persones- que aspiran a ocupar un càrrec públic, si de veres l'únic que els mou és servir al poble, no poden girar-li l'esquena i estar a l'aguait. Han de donar la cara. No basta criticar l'Ajuntament actual dins el cafè ni intentar copar els càrrecs directius de les entitats culturals i esportives. S'han de definir.

Ara bé, així és com crec que hauria d'ésser, però, com he dit abans, jo no me n'entenc gaire d'aquestes coses, i, anc que a lo millor sigui lo seu, no convé, perquè com més enmig estàs, més has de ballar, i n'hi ha que els agrada més sonar i que els altres ballin al seu so.

••*••

FESTES DE LA MARE DE DÉU

- petita crònica -

Si sempre són ben arribades les festes de la Mare de Déu Trobada, molt més ho han estatenguany en que celebràvem el cinquantenari de l'eixamplament i restauració de la seva capella (7-X-28) renovant-la de bell nou. Per això, amb aqueixa petita crònica, volem deixar constància damunt les planes de Flor de Card de les nostres festes de la Mare de Déu Trobada. I més que la narració d'uns fets que sovint duen la fredor del paper voldria jo que hi véssiu els batecs amorosos i calents dels cors de tots els llorencins.

I per ventura enguany més que mai les festes tenien una finalitat més religiosa degut al caràcter simbòlic que també tenia la restauració material: esser signe d'una renovació espiritual. Per aquest motiu han estat més abundosos que de costum els actes programats de caire religiós. Dia 3 començarem la setmana fent memòria a totes les misses del baptisme i de l'Eucaristia, renovant les promeses baptismals i celebrant a mitjan capvespre una missa en la qual un grupet de nins i nines reberen la primera comunió.

El dilluns fouc el dia de la Família; presidí la missa i predicà l'homilia D. Josep Estelrich, Vicari episcopal de la Zona IV.

El dimarts tinguérem una pregària pels vells i malalts amb una missa amb celebració comunitària del sagrament de la Unció dels malalts. L'endemà era el dia del perdó i de la reconciliació. Va dirigir la celebració comunitària de la penitència D. Gabriel Pérez, vicari de Capdepera.

El dijous pregàrem per les vocacions. Presidí la missa predicant el sermó, el llorencí D. Mateu Galmés, rector dels Dolors de Manacor.

I d'aquesta manera arribàrem al divendres, dia 8, festa de la Mare de Déu Trobada. A les 19'30, en el Lloc Sagrat, davant el portal major de la parròquia i en presència de l'estimada i venerada imatge de la nostra Mare de Déu Trobada, amb assistència de tot el poble de Sant Llorenç, el Sr. Bisbe D. Teodor Ubada, presidia la missa que concelbràvem amb ell, 18 capellans més. Acabada la missa, el Sr. Bisbe alçà la benvolguda imatge mos-

mostrant-la al poble esclafint tothom amb mambelletes d'alegria i festa. Després amb tota l'acompanyada de concelebrants i llorencins, el Sr. Bisbe col·locà la Mare de Déu Trobada a la seva capella reformada. Mentres es cantaven els Goigs, anava desfilant la multitud i rebien el tradicional brot d'alfàbega.

Acabarem la setmana d'actes religiosos fent a totes les misses del diumenge una pregària per tots els llorencins difunts. A tots ells bon repòs i bon remei.

Durant la setmana hi hagué també hi-hagué-també-un grapat d'actes culturals i esportius que ajudaren a crear i mantenir aquell ambient de festa que agermana i enriqueix els esperits i fa més agradable la convivència.

Actes culturals: Els Blavets de Lluc ens oferiren un concert popular

A la biblioteca Mn. S. Galmés es va inaugurar una mostra de pintura de pintors locals.

Teatre de mim, dedicat als nins i nines.

Actuació de la Banda de cornetes i tambors.

Concert de la Banda de Música de Sant Llorenç.

Recital de Na Maria Munar i actuació del grup A Liorna.

Actes esportius: Recorregut incògnit.

Partits de basquetbol.

Partit de futbol entre els alevins de sant Llorenç i Capdepera.

No hi mancaren tampoc a les festes d'enguany les corregudes del pollastre i de cintes; la trencadissa d'olles, el Ball de bot i la traca.

Amics aqueixes han estat les festes de la Mare de Déu Trobada d'enguany. El desig era que fossin agradables i alegres per a tothom. No sé si s'haurà conseguit. Esperam que sí. Que molts d'anys les vegem si convé i que la Mare de Déu Trobada ens benesqui a tots.

J. Roselló

ENTREVISTA

pere martínez pavia

p. j. llull

El passat dia 7 de Setembre és una data ja una mica llunyanza. Aquell dia, dins el marc de les Festes Populars de la Mare de Déu Trobada, va actuar de cara als al.lots En Pere Martínez Pavia. Va fer una sèrie de representacions en mímica, amb les quals sembla que la mainada es divertí. Per això nosaltres volguérem saber quèlcom més d'aquell home que es divertia tant o més que els mateixos al.lots, segons deia ell mateix.

-...

-Vaig començar fa uns quinze anys, amb Els Joglars. Després vàrem muntar un grup, que se deia es grup Farsa. Vàrem actuar inclús a Tagomago, en es festival de música de Pollença... després ho deixàrem anar. Jo som pintor i escultor i vaig a donar classe d'expressió corporal a un col·legi privat. Això d'aquí a un parell d'anys, se farà pertot... Ara s'està muntant a Palma una escola de teatre. M'han vingut a cercar, donaré classes d'expressió corporal.

-...

-Quan faig actuacions d'aquestes, jo perd sa noció d'es temps; tenc una capacitat d'entrega que està per damunt s'ambient. Quan vaig a tòrcer es ferros, per exemple, he d'ésser jo es primer que m'ho he de creure, que he de perdre sa noció de sa gent. Es un moment creatiu total...

-...

-Potser se facin una sèrie de sketxos per televisió. Un que encalça sa seva ombra i no la pot agafar... després apa ga es llum i "mata" sa sombra...

-...

-En quant a fer escola, sí, però en quant a ses actuacions no som un professional d'això. Ho faig perquè es nins han de sebre que es cos és capaç d'expressar moltes coses...

-...

-En això dels Joglars hi ha una gran solidaritat dins es món d'es teatre. Però es partits polítics s'han portat malament. Sí, era una crítica an es militats, ho havien fet a Palma quinze dies a s'Auditori, després varen anara Barcelona... Si haguessen sabut es renou que després se va fer no els haguessen detengut. S'obra, a part de sa crítica, es tava molt ben feta; sis actors feien quaranta personatges.

-...

-Es membres d'Es Joglars sempre s'han anat renovant. S'únic que ha aguantat ha estat en Boadella i es nom de Els Joglars. Darrerament feien una vida comunitària. En Boadella és anarco...

DE L'ESCOLA

LA FÀBRICA

g. pont b.

A nombres passats de "flor de card" s'ha intentat, exposar algunes raons per tal de rebatre el que alguna gent digué dels mestres a rel de la propassada vaga; i demostrar que són molts els factors que juguen a l'hora d'una possible valoració de les relacions educatives. I amb relació amb aquest darrer punt, avui intentaré aportar elements que potser ajudaran a comprendre "l'ésser", en termes generals, de la majoria dels mestres

No cal dir que, gairebé, tots passen per semblant sedàs (sigui la professió que sigui) puix les classes dominants de cada tipus de Societat determinada, bé se'n cuiden de manipular i controlar tots els organismes de retenció i, al mateix temps, de control de la gran massa.

Dins aquesta societat que ens ha tocat viure, uns pocs (a vegades contades famílies) dominen uns molts; i perquè aquest domini sigui perdurable, els pocs, necessiten d'uns bons medis per tal que els ajudin a continuar, d'alguna manera el poder establert. Aquests medis, predominantment fòren, diuen, l'església a l'Edat Mitjana, posteriorment (Revolució Industrial) l'escola, i avui en dia, els mitjans de comunicació. He dit predominantment, puix en realitat, avui es donen tots tres en diferents matitzacions.

Vull intentar mostrar el que "el mestre" és, en certa manera i llevat de contades i esperançadores excepcions, una mena d'objecte sortit d'una fàbrica -"ensenyança familiar+estudis primaris+batxillerat+magisteri+oposicions"- ben organitzada i controlada per un "Sistema Escolar" general, amb les seves estructures, financiació i funcionament determinats per la "Societat" determinada i concreta que ens ha tocat viure. En definitiva, gairebé tots els mestres són instruments -a dir ver, majoritàriament inconscients- per allò de que "la escuela debe servir, a partir de ahora, como una pieza o engranaje más en esta nueva sociedad industrial. Una pieza que prepare a hijos de explotadores e hijos de explotados a cumplir su papel en una sociedad de clases, y que al mismo tiempo enmascare esta relación a base de grandes palabras: educación unitaria, gratuita, universal, obligatoria, igualdad de oportunidades..."

I, potser, res millor per mostrar-ho que retreure, modesta i senzillament, els trets més característics de les diferents etapes que, des de l'any 36 i fins fa poc (?), han caracteritzat el nostre sistema escolar.

PERIODE DE 1936 a 1950

Abans de la guerra, ferma preocupació de la República envers l'escola pública, concretitzada en:

- creació, en tres anys, de 13.560 aules
- alfabetització d'adults (que quedà estancada fins a l'any 50)

- un ambiciós programa educatiu (que no es tornaria donar fins a l'any 69)
- implicació directe dels ajuntaments (descentralització).

Després de la guerra, nova política educativa basada en:

- depuració d'homes i idees per tal de fer oblidar la "nefasta revolució" educativa.
- inculcar idees i valors religiosos i patriòtics que assegurassin l'acceptació de la ideologia del nou règim.
- ferma incorporació d'Església i Falange a les tasques educatives
- obertura del sistema educatiu als qui havien lluitat als camps de batalla.

Tot això tendria com a conseqüències més evidents el que, molts i bons educadors serien apartats i marginats (¿quina de gué ésser la causa "real", directa o indirectament, del trasllat del mestre Guillem "Conier" a Villacarlos?, ¿quina deu ésser la causa "real" de que la petició oficial, al nostre Ajuntament, feta pels mestres, antics alumnes i Club Card per tal de posar el seu nom a la nostra escola, encara resti sense contesta -des de finals del 72-?); desprestigi de l'escola estatal al entrar, dins el cos d'ensenyants, mestres no gaire preparats però feels al Movimiento Nacional; inevitable potenciació de l'ensenyança privada; i una centralització de l'ensenyança, puix es fa totalment dependent de l'Estat.

PERIODE DE 1950 a 1970

Les característiques que, potser, més sobresurten en aquesta etapa són:

- l'Opus Dei i la política tecnocràtica van guanyant pes . A poc a poc es va passant a una concepció de l'ensenyança com a inversió rendable de cara al desenvolupament del país.
- afany de la societat espanyola, en general, de promocionar-se econòmic i socialment; i l'únic medi és l'escola.
- junt al desenvolupament econòmic s'adona l'immobilisme polític que fa que aquest "boom" s'entengui quantitativament i no qualitativament.

Les conseqüències que se'n deriven d'aquesta situació són:

- forta demanda educativa (falten llocs per tot arreu)
- l'Estat es limita a fer "el que pot" i delega la seva funció a mans particulars (sobre tot a l'Església)
- l'ensenyança privada no respon a la demanda educativa en termes socials, si no purament de "negoci".
- s'estableix una fina i sutil selecció classista-discriminadora entre escola estatal i privada (¿quí, de nosaltres no ha sentit expressions com: au!, calla hombre! vé a escola de pago.?)

I d'aquesta manera s'arribà als anys 70 sense que s'hagi respost a les necessitats del desenvolupament capitalista, sen

se haver-se deslligat d'una ideologia anacrònica i sense haver aconseguit passar del sistema classista familiar a les noves formes, també classistes del neocapitalisme.

PERIODE DE 1970 a 1975

A l'any 69 el Ministeri enuncià una propera reforma del Sistema educatiu, reflexada en el "Libro Blanco"; projecte ben ambiciós puix com es diu a la introducció "...comportará en el futuro una reforma integral de la sociedad y de sus viejas estructuras, al modo de una revolución saliente y pacífica, que será, sin embargo, tremendamente más eficaz y profunda que cualquier otra, para conseguir una sociedad más justa."

Però, de seguida, la reforma topà amb dues barreres:

- la política (immobilisme on "apertura" es quedà en simple mot)
- la econòmica (després del "boom" arribà la crisi retalladora de perspectives)

I com a conseqüència, l'esperança es veié convertida, dissortadament, amb un intent, potser massa tardà, de solució.

Avui, encara molts de problemes queden a l'aire; basta fullejar la premsa diària per adornar-se'n: subvencions a escoles privades, problema escola pública/privada, llibertat d'ensenyança, manca de normalització de les llengües vernacles, no correlació entre estudis i necessitats, manca d'autonomia universitària...

I no puc acabar aquesta mena d'article sense transcriure, enc que sigui literalment, un paràgraf que, al manco a mi, em serví de punt de reflexió. Vet-ho-aquí:

"La escuela situada en la encrucijada de la Historia, cuestionada y requerida por las clases, funcionalmente vocada a ser instrumento de alienación y mecanismo reproductor de las formaciones sociales, puede quizás encontrar su futuro si se sumerge en las necesidades vitales del barrio (en el nostre cas seria del poble), si permite y estimula que sean los intereses vivos de este colectivo "público" los que decidan su función y su futuro, aunque éste sea el desaparecer institucionalmente para poder llegar a ser nada menos que la actividad cultural progresiva de un pueblo que lucha por su propia y real autonomía".

Setembre, 1978

(Dades tretes dels números 9 i 43/44 de la revista "Cuadernos de Pedagogia")

AUTO - ESCUELA GILI

DIRECTOR: PEDRO GILI TOUS
C/ Gran Via, 42 - Teléfono 55 22 31
ARTA (Mallorca)

ES RACÓ DE SA PADRINA

Montserrat si t'enamoros
primer mira lo que fas;
que ses llebres d'aquest jaç
solen esser corredores.

Si tenia dos dobbers
compraria una guitarra
per fer ballar Na Miquela
per davall es tarongers.

Tramuntana no té abric,
ni s'amor no té rainatge,
ni sa talent comparatge,
ni se son no espera llit.

Jo m'hi veig posar per riure
a tenir-li passió;
i ara me trob de l'amor
fatiga que no puc viure.

Tothom parla des mercat segons com li hagi anat.
Si el jove sabia i el vei poria...
Es bé i es mal en haver-lo passat tot és igual.
Més dret que una oreia de porc.
Sa fam guanya an es jeure.

PARLEM DE POESIA

En Pere Orlandis i Despuig (1864-1897) era fill de família aristocràtica i opulenta, la seva posició social li permeté cultivar a pler, intensesment, la intel·ligència viva i el bon gust artístic de què estava naturalment dotat; és propable, però, que la mateixa situació privilegiada en què es crià, vagi encobeir i fomentar la seva peresa de produir obra poètica. La seva modèstia era també un obstacle per a la producció. Tota la de n'Orlandis es redueix a onze composicions. Home d'una exquisida sensibilitat, n'Orlandis ens deixà en les seves escasses poesies una expansió sinceríssima de la seva ànima turmentada. Té un instint admirable per trobar la musicalitat dels versos i l'estructura escaient del poema. És concís i intens, i poques vegades ~~ixixixix~~ traeix la mà insegura d'un principiant. (Resumit de "Nota editorial" del llibret N° 2, Poesies d'en Pere Orlandis de la Biblioteca "Les Illes d'Or". Hi ha també unes retxes de la plana 110 de "La Literatura Moderna a Les Balears" de Josep Maria Llompart.

FREDOR DE COR

L'oratga sols movia
remor de fulles seques,
i entre les veus del bosc, confús sonava
lo cant adormidor de la peresa.

Mos ulls s'enterboliren
entre la boira freda;
dormint el cor no batejava;...pura
aigua de gel corria per mes venes.

Com lo sospir dels acos
que es fon per dins les penyes;
com en la nit dels Morts, pel vent mogudes,
en lo fossar s'apaguen les candelas;

morien calitjosos
records de juvenesa,
turments d'amor, veslums de poesia
i el sant anhel de recollida cel.la.

Des de llavors, sens forces,
pel món tresca qui tresca,
res enyor, res desig... Tan sols m'agrada
jaure i dormir en la molsuda arena.

Com degotís dins l'ombra,
pausat mon cor bateja
sempre en repòs. Mes, ai! són prou feixugues
d'avorrimment forjades les cadenes.

A voltes sent dins l'ànima
cruixits de gel qui es trenca:
cobr forces per lluitar... i, ai Déu! m'encisa
lo cant adormidor de la peresa.

=====

POBRE COR!

I.- Alegre cant d'aucellada
ressonava dins els bosc
un matí de primavera
a la sortida de sol.
La terra de verd vestida,
d'herbei coberta i de flors,
semblava, brufat de parles,
ric mantell de seda i or.
Mes, ai! entre tanta ditxa
vaig sentir gemecs i plors.
¿Eren de tórtora queixes?
¿era plant de rossinyol?
¿era veu de dona d'aigua,
encantada dins la font?

II.- Trescant per $\mathbb{X}$ dins l'espessura
vaig arribar dalt el coll
d'on se descobreix la vila,
sa caseta i el seu hort.
Font-me xalesta escomesa,
volava fresc embatol,
carregat de dolços flaires,
portador d'alegres sons.
Les campanes de l'església
bé repicaven llavors,
festa anyal de la Patrona,
del poble Mare i gombol.
Mes, ai! entre els tocs de festa
sonava un eco de plors;
la campana de l'ermita,
planyent, tocava de mort.

III.- Ballaven gentils parelles;/ feia la innocència jocs;/ per la plaça
de la vila/ tot era gaubança i goig./ Mes, ai! gamecs d'amargura/ vaig
sentir de ben aprop./ L'eco trist, que sempre sona,/ sortia de dins mon
cor./ Pobre cor meu! Entre festes/ més se plany de sa dissort,/ com l'au
callet que sospira/ quan tots canten dins el bosc,/ degotís d'amargues
llàgrimes/ corrent entre molsa i flors/ planyívol so de campana/ que no-
rés toca de mort.

J. Rossellé

Fa temps que la revista "Flor de Card" ens va oferir, als carrioners, la possibilitat de participar-hi lliurament, en la forma que volguéssim. A partir d'ara mirarem que aquesta pàgina surti cada mes, i d'aquesta manera quedarà constància del que passa pel nostre poble. Així començam.

A l'estiu, la gent de Son Carrió sol traslladar-se a vora mar, bé per fer feina, o bé (els qui duen més sort) per es-tiuejar. Però, amb tot i amb això, durant aquests mesos hi ha hagut una sèrie de notícies i fets que convé remarcar per si a algú li han passat per alt.

En primer lloc, l'anomenada Associació de Veïns també se n'ha anat de vacances. Abans de l'estiu, cada divendres i diu-sabte hi havia reunions per mirar de que quedas constituïda com més prest millor. Però, cert és, que aquell interès tan apassionat del principi ja s'ha esfumat. Es hora, si hem de fer res, de fer-ho aviat perquè si no la gent ja estarà desen-ganyada abans de començar.

El Camp de Futbol també és notícia important. Ja s'ha dit de manera bastant certa que es faràn les casetes, es posarà arena damunt el camp i que, segurament, hi posaràn dues faro-les per poder fer algún entrenou de vetlada. I pels que encara no ho daben direm que s'ha muntat un equip de futbol d'Ale-vins. La cosa pareix que marxa bastant bé i que estan pen-dents de fer el primer partit dins Son Carrió tot d'una que hagin arreglat una mica el camp. Al davant d'aquest equip hi ha en Rafel, n'Amador i n'Antoni entre d'altres. S'entrenen tres vegades a la setmana i ja han jugat quatre partits, tots a fora perquè les condicions del camp no permeten rebre a cap equip forester. Esperam que s'arregli aviat i al manco aquests allots podràn continuar disfrutant i no faràn balandrines per dins el poble o per fora vila, cosa molt normal a la seva edat

Crec que tots els carrioners, o al manco els pares haurien de mirar de recolzar la labor desinteressada dels qui s'han posat al davant.

També a la Plaça de l'Església hi ha novetats. Donat que la Diputació ha concedit uns quant de doblers a l'Ajuntament de Sant Llorenç per a l'arreglo de l'esmentada plaça, s'ham començat les obres amb una mica de polèmica degut a que el pro-jecte presentat no ha agradat a quasi ningú. Però, el que pag-sa sempre, la Comisió Diocessana d'Art quan veié que l'Ajunta-ment estava dispost a pagar, que Son Carrió és un poble petit, i que, segons rumors de per aquí en el sentit de que qualsevol cosa que fessin estaria millor que ara, digué donar el "Vist i plau" al projecte. Però que estigui alerta tal Comissió per-què la responsabilitat serà seva i no de l'Ajuntament. De to-tes maneres esperam que la cosa quedi bé i que els carrioners ens sentiguem orgullosos de la nostra plaça.

A l'escola també hi ha una mica de renou (com a molts de pobles) degut a que les aules no basten i, el que és més greu, no més hi ha un mestre i encara ningú no sap si els que falten vendran prest o tard. Però cert és que els bancs que ocupaven els allots de Ca Ses Monges ara són a Capdepera; i és així que també falten bancs.

Esperem que tot s'arregli aviat.

BATEC

9. quina i J. rosselló

3. Comencen ses festes de la Mare de Déu Trobada. Vegeu crònica a part.
10. El Cardassar comença sa Lliga
17. Els pares i allots del Centre d'Esplai van d'excursió an es Puig de Randa
18. Comença s'escola. Amb motiu de sa jubilació voluntària de Dª Bàrbara ha estat elegit nou Director D. Joan Domenge Riera
29. Ha arribat la trista nova de la mort del Papa Joan Pau I que feia 32 dies que havia estat elegit. L'han trobat mort dins es llit. Morí anit passada.
30. S'han jubilat es Secretari de s'Ajuntament D. Francesc Ramis i es saig, l'amo En Pep Jaume "Comís" que haurà estat es darrer saig que ha fet crides amb tambor i corneta p'es cap de cantons des poble. Darrerament les feia des de La Sala amb ses altaveus que hi ha en es campanar

.Se va robar bessó i varen trobar es lladre.

.Han començat ses obres d'ampliació a s'Escola.

LA NOSTRA LLENGUA A L'ESCOLA!

Pocs dies abans de la tirada de "Flor de Card" ens n'hem adonat que a la Nostra Escola, a la segota etapa d'EGB per ésser més concrets, és fan classes DE mallorquí; fet que ens ompl de goig.

Es una altra passa vers la NORMALITZACIO de la NOSTRA LLENGUA.

Potser no serveixi per a res, però enhorabona. Enhorabona al nou director Joan Domenge, a l'equip de professors i a tota l'altra gent que ha fet possible aquesta realitat.

DISTRIBUIDOR OFICIAL

ELECTRODOMESTICS

I

FONTANERIA

ORDINAS - FEBRER

Major, 22 - T. 569100

"RAONS" I RESPOSTES

Poc més o manco deu fer un any, la revista Cavall Fort publi-
cà un article informant als atlots de que "ja" podien demanar
classes de català a la seva escola.

Ben interessants potser són, ara que comença el curs, les
diferents contestes a les "raons" que es solen exposar quan no
es vol fer, o no es vol que es facin, classes de llengua catala-
na a les escoles.

Al moment de recollir el present retall d'article no vaig
pensar en la Nostra Escola (crec que aquí encara no s'ha dema-
nat mai). L'única intenció és el de conscienciació per si un
dia nosaltres també podem arribar a les classes DE, o millor
encara, EN llengua catalana. Induïtament els nostres fills
ens ho agrairan.

- "No hi havíem pensat"... Doncs, som-hi. Comencem des d'ara.
- "Falta temps" ..... Busquem-lo amb bona voluntat i el trobarem.
Hi ha milers d'escoles que bé han trobat el
temps i dins L'HORARI ESCOLAR.
- "Els alumnes no hi tenen
interès" ..... No pot pas ser. A tot arreu s'ha desvetllat
un gran interès per a aprendre català. La
nostra escola no pot ser diferent. D'altra
banda aquest argument no es fa pas servir
en les altres matèries d'ensenyament.
- "No està permès" ..... SI. Llei d'Educació vigent i Decret 1433/
1975, del 30 de maig d'enguany, publicat al
B.O.E. de l'1 de Juliol. L'escola que no fa
classe de català és perquè no vol.
- "No és tan important"... Els mestres han de conèixer l'opinió dels
pedagogs de tot el món, el testimoni ben
clar de l'Església, les recomanacions de la
Unesco, etc. etc. Tots reclamen que cal co-
nèixer profundament la pròpia llengua mater-
na.
- "Hi ha alumnes que a ca-
sa seva no parlen català" També hi tenen dret, a aprendre'l, i és evi-
dent que els ha de resultar ben útil.
- "No tenim professors"... Probablement a la mateixa població hi ha la
persona adequada i disposada a fer de profes-
sor d'aquesta matèria.

D'altra banda els mestres poden seguir els
cursets de professors de català (per corres-
pondència), organitzats per la J.A.E.C. (Jun-
ta Assesora per als estudis de català) que
és una filial de l'Institut d'Estudis Cata-
lans que ja porta donats més d'un miler de
títols de professor de català, o bé assistir
als cursos especials per a mestres organit-
zats per l'Assessoria de Didàctica del Cata-
là, de la Institució Rosa Sensat.
- "Falten diners" ..... Si cal recórrer a un professor que no sigui
de l'escola, és natural que cobri la seva
feina. Cal acudir en primer lloc a la junta
de pares de l'escola. Ara són molts els ajun-
taments que subvencionen aquests cursos. Po-
deu demanar ajut també a les entitats locals.
Omnium Cultural ajuda de manera específica a
aquestes activitats.
- "No volem" ..... "Hi tenim dret" podeu respondre. Però no tro-
bareu cap director d'escola capaç de plante-
jar la qüestió amb un "No volem".

PREMSA FORANA

Prensa forana és, en principi, la premsa dels pobles, la premsa que no es fa a Ciutat de Mallorca.

Més concretament és un grup de publicacions periòdiques de diversos pobles, els representants de les quals, es veuen adesiara per parlar-ne.

Nosaltres intentarem agombolar sota aquest títol tota una sèrie d'articles, gairebé sempre reduïts per guanyar espai, o al manco respectant la grafia original, que ens pareixen prou interessants per un o altre motiu.

Dins aquest grup d'articles s'hi poden trobar treballs fets, en exclussiva, per a la Premsa Forana, els acords presos a les diferents reunions i també articles d'aquí i d'allà (uns dels primers acords va ésser, precisament, aquesta llibertat).

ENS COMPLAU REPRODUIR
EL PARLAMENT QUE EL DIREC-
TOR DEL "SÓLLER", MIQUEL
MARQUÉS, PRONUNCIA AMB MO-
TIU DE LA "V TROBADA DE
PREMSA FORANA", A SÓLLER

Amics i companys:

Així i tal i com estava projectat, avui la modesta però entranyable premsa forana celebra a Sóller la seva V Trobada, de la qual el nostre setmanari és aquesta vegada protagonista i anfitrió. Es amb aquest concepte D.esserne el Director que em plau saludar-vos a tots efusivament i de donar-vos la més coral benvenguda a ca-nostre, per celebrar amb tota cordialitat aquesta novella Trobada, que de bell nou ens posa en contacte per refermar i enfortir unes amistats nascudes a través dels intercanvis precedents.

Siau, idò, benvenguts a l'ecclotada vall de Sóller entusiastes col·legues de totes les comarques de la nostra illa i heroïcs forjadors d'aquestes humils publicacions que hi veuen la llum gràcies a la vostra vocació periodística, a la vostra dedicació al seu conreu i al vostre amor als vostres pobles respectius.

Com voltros, noltros també coneixem per pròpia experiència, l'esforç que l'aparició regular dels nostres periòdics comporta; les angoixes i sacrificis que proporciona; les mil incidències que provoca al tractar de reflectir en les seves pàgines la migrada vida social i cultural de la localitat. I perquè ho coneixem és que podem valorar justament l'abnegació d'aquesta dèria vostra per crear-los i sostenir-los part damunt els inevitables contratemps que la seva publicació ocasiona. Aquesta meritòria dedicació vostra ha fet que brotassen a diversos indrets insulars aquest requitzell de setmanaris i d'altres publicacions regulars que, tot i realitzant la labor

informativa que les pertoca, tracten d'establir entre ells llacos de germanor a través d'aquestes periòdiques Trobades. Llüstina d'aquells pobles mallorquins d'alta demografia que antany tengueren també els seus orgues informatius, que avui no puguen també estar amb noltros!

Però els qui avui formam aquest manyoc de la premsa forana tenim al davant tot un programa a realitzar conjuntament i cada u en el seu respectiu espai. Apart dels problemes i temes localistes que les nostres publicacions tracten primordialment, existeixen a la nostra terra altres qüestions prou trascendents que ens afecten a tots en general i que inclouen un treball a realitzar conjuntament. Hi ha temes, com són ara la Constitució i l'autonomia, que requereixen de part nostra la deguda divulgació, per despertar en el poble el coneixement corresponent. Altres, com l'ecologia i l'urbanisme, les comunicacions i l'ensenyança, que comprenen necessitats comunes a tots. Aquesta és la tasca que en pot sortir d'aquestes Trobades que hem establert i que podria ésser de resultats benèficiosos en quant contribuiria a interessar i a concienciar els nostres lectors per tots aquests problemes que ens són comuns.

Aquest és el fruit que esperam obtenir d'aquests encontres dels petits periòdics comarcals: influir en el seu redol respectiu, per despertar en els seus habitants nobles ansies pel progrés i prosperitat per la vila materna i un esperit civí i una major intervenció i fiscalització en els seus afers públics. Per lograr-ho plenament, no deixem decaure aquest sentiment de germanor que batega en el fons de les Trobades dels seus portaveus. Més aviat fomentem-lo i difonguem-lo entre aquells que formam aquesta modesta família periodística de la part forana; perquè així contribuïrem al millorament i enaltiment de la nostra volguda pàtria mallorquina i a un major esplendor i desenvolupament de cada una de les seves escontrades.

"V TROBADA" a Sóller

Dia 10 de setembre es va fer a Sóller la V trobada de la Premsa Forana.

Partirem en tren de Palma fins arribar a Sóller. Va ésser un viatge sencillament encantador, els paisages que es veien del tren no tenien res que desitjar.

Quan arribaren ens esparaven, els sollerics amb una pancarta rotelada amb les lletres "VISCA LA PREMSA FORANA, PES RES-SORGIMENT DES NOSTRES POBLES" seguidamene anarem fins a l'A - juntament on el batle digue un parell de paraules a favor de la premsa i ens va mostrà els arxius i tota la Casa de la Vila.

Després en tramvia anarem cap al Fort de Sóller, una vegada havent dinat un representant de cada una de les revistes va dir unes quantes paraules sobre el tema.

Més tard ens reunirem per parlar un poc de temes que a tots ens interesaven.

Els acords presos són els degüents:

- En vista que el Consell General Interinsular se vol subscriteure a totes les revistes se gestionaran amb ell possibles subvencions....
- Es comenta el canvi de nom dels premis "Ciutat de Manacor" que ara es diuen "Tia de Sa Real".
- Editorial conjunta per a l'ensenyament de la nostra llengua, el farà en Miquel Marqués.
- La propera trobada tendra lloc a Artà.
- Es farà una taula redona a Radio Popular.
- El "Dijous" farà una editorial conjunta del tren.
- El "Teleclub de Sant Joan" entrà a formar part de la Premsa Forana.
- Algunes revistes acorden canviar-se articles.

a. servera

Francisco Umbert Perelló

CA'N XESC

Reparaciones Eléctricas del Automóvil

c/ Clevel, 20 — Teléf. 56 90 67

SAN LORENZO (MALLORCA)

BARTOMEU COLON

Membre de la Comissió de Transferències

"NO CREC QUE TENGUEM COMPETÈNCIES ABANS DE L'ANY QUI VE"

"LA PREAUTONOMIA ENS SERVIRÀ D'ENSAI PER A L'AUTONOMIA"

"TENDREM AUTONOMIA DE SEGONA CLASSE"

A les Balears els hi han concedit la Preautonomia. Això és un fet. Però, ¿què és la Preautonomia? ¿Quins són els camins que tenim per arribar a la Autonomia total? ¿Quines són les funcions del Consell General Interinsular? ¿Què és la Comissió de Transferències? Per a contestar aquestes i altres preguntes ens hem adreçat a l'advocat nacionalista sollerí Bartomeu Collom, recentment anomenat membre de la Comissió de Transferències.

- ¿Que significa la Preautonomia per a les Balears?

- En aquests moments les Balears són una província amb una Diputació que és el seu òrgan representatiu i amb unes certes competències sobretot en matèria de Sanitat, carreteres provincials i cooperació amb els municipis. Degut al Decret-ley de Preautonomia les Balears són també una regió administrativa amb un Consell General Interinsular.

- ¿Què vol dir regió administrativa?

- Es una regió perquè tindrà més competències de les que teníem abans degut a que l'Estat ens transferirà part de les que ara té ell. I és administrativa perquè tan sols tindrà capacitat d'executar les lleis, mentres que la facultat de dictar lleis seguirà pertoneixent a l'Estat.

- ¿I els Consells Insulars?

- El Decret-ley abans esmentat preveu també que hi hagi Consells Insulars: un per Mallorca, altre per Menorca i un tercer per Eivissa-Formentera. Però com que ara no hi ha consellers elegits democràticament, aquesta part del decret queda congelat fins a després de les eleccions municipals.

- Es a dir que a les properes eleccions municipals hi haurà dues urnes...

- Exactament. Una per a elegir els consellers municipals i una altra per a elegir els consellers del Consell Insular. De entre aquests darrers s'elegiran els membres del Consell General Interinsular.

- ¿Quina serà la situació després de les eleccions municipals?

- Primer s'aprovarà la Constitució que ara se discuteix al Senat, i després hi haurà les eleccions municipals. Al mateix moment desapareixerà la Diputació i quedaran formats els tres Consells Insulars i el Consell General Interinsular.

- ¿I quines seran les competències de cada un d'ells?

- Els Consells Insulars tendran les mateixes competències que té ara la Diputació, excepte aquelles que tinguin una importància socio-econòmica molt gran i que passaràn al Consell Interinsular. Al mateix temps, el Consell Interinsular podrà delegar als Consells Insulars qualsevol competència que els Govern li traspassi a ell mateix.

- ¿Com se fa aquest traspàs de funcions del Govern al Consell Interinsular?

- Aquesta és la funció de la Comissió de Transferències recentment anomenada i de la qual form part. Aquesta Comissió està formada per quinze persones anomenades per l'Estat quines són les coses que a partir d'ara decidirà directament el Consell Interinsular sense haver de consultar a Madrid.

- ¿Quin tipus de persones formen aquesta Comissió?

- S'han tengut en compte dues coses: per una banda, la competència tècnica dels seus components, i d'altra banda s'ha cercat també un equilibri polític que reflecteixi aproximadament la situació creada arrel de les eleccions generals.

- ¿Quines transferències se demanaran i dins quin ordre de preferència?

- Encara no sabem res però crec que, sense renunciar a les idees polítiques de cada qual, hauríem de seguir les directrius del qui ens ha elegit que és el Consell General Interinsular. I a partir d'aquestes directrius negociar amb el govern central.

- ¿Hi ha un temps predeterminat per a les conversacions?

- Hi ha un temps per a que les conversacions comencin, a comptar des de la constitució del Consell Interinsular, però no un temps màxim de negociació. Lo que passa és que hauré de fer via si volem tenir les primeres transferències abans de que s'hagi aprovada la Constitució. De totes maneres, no crec que tenguem cap competència transferida abans de l'any qui ve.

- ¿Quan acaba la funció de la Comissió de Transferències?

- El Decret-ley de Preautonomia tan sols el pot derogar el futur Estatut. Lo que passa és que amb l'Estatut s'hauran de seguir negociant les transferències d'una manera més complicada, ja que s'haurà de resoldre el problema dels funcionaris, el dels bens de domini públic, etc.

- Sembla que les discussions abans de transferir qualsevol competència són molt llargues. ¿Vol dir això que el govern posa moltes pegues?

- A l'Estat no li interessa transferir competències quan preveu que segons la Constitució hagin de quedar en les seves mans. En aquest sentit és molt reacció. Però la veritat és que les

Preautonomies varen sortir per a solucionar els problemes de Catalunya i del País Basc. Lo que passa és que després, per a no donar privilegis a n'aquestes dues regions, se varen generalitzar. D'aquesta manera, si l'Estat en donant a tots, les coses se compensen.

—¿Quins tipus de competències s'han transferit fins ara?

—Molt poques i quasibé reduïdes a efectes de gestió. No s'ha transferit cap competència política ni que impliqui una decisió molt important, sino meres competències executives i de gestió.

—¿I quan tendren competències polítiques?

—Nosaltres podem fer les nostres pròpies lleis quan tenguem l'autonomia autèntica i quan tenguem l'Estatut.

—¿Què és l'Estatut?

—Una norma fonamental per a la comunitat autònoma; una espècie de Constitució en petit per cada dels territoris autònoms. En un Estat Federal, cada un dels estats membres s'autodona una Constitució; en canvi en un Estat Regional a cada una de les comunitats autònomes se'ls hi dona la capacitat de poder-se organitzar ells mateixos. Una de les manifestacions d'aquesta autoorganització és l'Estatut.

—¿Quan podem demanar l'Estatut?

—Tot d'una que estigui aprovada la Constitució. Ara bé: estan previstos dos tipus d'autonomies; les d'aquelles comunitats històriques que referendaren l'Estatut l'any 1931 i les que no el referendaren. Balears pertany al segon grup i, per tant, tendrem més dificultats a l'hora d'accedir a l'autonomia. Per això, els

dos terços dels municipis de les Balears s'hauran de posar d'acord per a demanar-la. Si no s'arriba a aquesta xifra, haurem d'estar un temps de cinc anys abans de poder-la tenir. Segons se pot veure, depèn molt del grau de consciència del poble que tenguem i de les persones que governin a cada moment. Per això és tan important elevar el nivell de consciència del nostre país.

—¿Com se ferà aquest Estatut?

—L'Estatut el ferem nosaltres mateixos, però haurà de ser aprovat pel Congrés i pel Senat, ja que al no ésser un Estat Federal l'Estat Central haurà de dir si està d'acord en cedir aquelles competències que se demanin a l'Estatut i si aquestes competències estan d'acord amb la Constitució. De fet hi ha una sèrie de competències com posen ser Defensa, Assumptes Exteriors, Moneda i altres que se reserva l'Estat Central; competències que també se reserva l'Estat Federal, però d'una forma molt més restringida.

—Segons deies abans, més que una transferència ha estat una delegació de competències lo que ha fet l'Estat fins ara amb les Preautonomies...

—Si, perquè l'Estat segueix mantenint la titularitat de lo que cedeix i dona tan sols la capacitat per a gestionar. En aquest sentit tenen raó els polítics quan se queixen de que la Preautonomia, ara per ara, és molt poca cosa. Ara no poden legislar.

—¿I l'Estatut serà més polític?

—I sinó serà una merda. Legislar vol dir tenir capacitat de decisió plena. Quan se li transfereix una

competència vol dir que demunt aquella qüestió cada regió pot legislar, fer reglaments i executar.

—En aquest sentit, l'Estatut ¿serà més clar?

—Sí, encara que vull matitzar una qüestió: quan se transfereix la competència d'Obres Públiques, per exemple, no vol dir que la regió pot legislar sobre totes les obres públiques, sinó que l'Estat se reserva aquelles obres públiques que puguin ésser d'interès general.

—Si les competències que ens transfereixen amb la Preautonomia són tan poques i tan insignificants, ¿quines aventatges pot tenir la Preautonomia?

—La gran aventatge de la Preautonomia és que ens pot servir d'ensai per a la futura Autonomia. Si ens haguessin donat l'autonomia de cop ens haguéssim trobat que no tenim funcionaris, que no tenim bens propis, que no tenim un alt nivell de consciència de poble, etc. Aquest temps que pugui durar la Preautonomia ens pot ajudar a començar a organitzar una petita administració regional que ja estigui en marxa quan vengui l'Autonomia i permeti que la maquinària funcioni quan venguin les grans competències polítiques. Lo que no es pot permetre és que les Autonomies funcionin pitjor de lo que funciona actualment l'administració estatal, que és precisament lo que volen els enemics de les Autonomies.

PLACID PEREZ

Del setmanari
"SOLLER" del
9 de setembre

J. VIDAL A.

CLASSES SOCIALS I LLENGUATGE

EL MINISTRE SOLER I ELS ROSSELLONS . I

Un dels casos més notables de sobrevençuts mallorquins és el de don Miquel Gaiotà Soler i els seus parents. D'avia ésser fruita del temps, si tenim en compte que era l'època de Napoleo. I, pel que tocava a la banda d'ençà dels Pirineus, era el moment de Godoy. Val a dir, tanmateix, que, d'histories d'aquestes, n'hi ha hagudes sempre, només que hi ha uns temps

que les propicien més que no uns altres. Don Miquel Gaietà Soler i Rebassa havia nascut a Ciutat l'any 1726, però sembla que la seva família venia de So'n Soler de Felanitx. Devia ésser home de llums i de dots excepcionals, perquè la seva carrera brillant va començar bens abans que la reina Maria Lluïsa posàs els ulls en el futur príncep de la Pau i número u de les Espanyes. Però la veritat és que la gent -que, com diu Larra, perdona més fècilment el crim que la bona fortuna- va atribuir la seva ascensió al favoritisme del favorit dels reis, i això va determinar la seva mort violenta, a mans del poble revoltat, no a Mallorca, sino a la vila manxega de Malagón, on era, de fugida, per por justament de les ires desencadenades contra els projectes de Godoy.

En Soler era, segons testimonis coetanis, de família molt humil. Al volum V de les miscel. lònies d'En Bover (manuscrites, conservades avui a la biblioteca Bartomeu March de Ciutat) hi ha unes gloses titulades Poesías de las revoluciones de Soler, denigrando sus amigos y parientes i datades del 1809, que comencen:

¿No coneixeu En Soler,
es qui Ministre és estat?
Es un fill d'és carciller
de sa presó de Ciutat.
Sen pare antes fonc cuiner
i en sa jovintut llibrea.
Cuidado que no és medea
perquè això se sap mol bé.

Hi ha, com podeu veure, una insistència a demostrar la condició innoble de l'ex-ministre, i aquesta intenció es repeteix sovint a les poesies que es varon compondre sobre el cas i les seves adherències -ja en parlarem- i que copien o recullen per al.lusió els miscel. laneistes de l'època o posteriors de poc temps. Aixó ens podia fer pensar que els possibles autors d'aquesta literatura infamatòria fossim gent de la noblesa. El plet contra Godoy el duïen o el promovien, certament, aquells que es creïen amb dret, només pel seu naixement, d'ocupar el lloc del favorit. A Mallorca, qui més cridava contra En Soler i el seu nepotisme era l'aristocràcia. Però el llenguatge del glosat no pareix que sigui parla gaire senyora, encara que això no vol dir res: d'una banda, perquè no eren només els aristòcrates els qui defensaven els seus drets i privilegis contra els que ja començaven a ésser creixents interessos i drets de la burgesia, sinó d'altres pertanyents a diversos estaments i que servaven la seva fidelitat al vell règim; i d'una altra banda, perquè els aristòcrates, quan es posaven a escriure, en aquest temps en què la unitat de l'idioma ja anava crullada, es pensaven que havien d'escriure en "llenguatge popular" i creïen que aquest "llenguatge popular" era com una mescladissa de rusticitat pagesa i desconreïment urbà que no tenia res a veure amb la seva parla de família. A una coneguda dècima del comte d'Aiamans, adreçada a Marian Aguiló, diu: "No som estat escriptor". Cosa que, de segur, no devia dir mai. Una d'aquestes

persones de forta consciència lingüística que encara hi ha a Mallorca, per ponderar els èxits d'una rica, de fresc, deia "Es d'aquelles que diuen som anat, som vengut, però se tracta amb totes ses senyores de Ciutat". En temps meu, un gran senyor que havia anat de visita a una casa de l'estament burgès va amollar la paraula melitar, perquè ell creia que en aquella casa -que aiximateix era ca un metge- ho devien dir. Quan una llen-gua perd la seva condició de literària i, per tant, el seu prestigi, d'aquestes confusions, se'n donen a balquena.

Tanmateix, a les gloses transcrites hi ha dues paraules massa por dignes perquè les digui un senyor amb cara i ells, i aquestes paraules són antes i cuidado, i sobretot la primera. Cuidado no és més que un castellanisme, i no gaire usual a Mallorca, que jo sàpiga, ni fins i tot entre la gent de parla més descurada. Però antes, que no cal tenir per castellenisme (és documentada en textos catalans del segle XIV), és un mot de diastràtica: els senyors diuen abans. En canvi, llibrea, que també podria ésser tengut per castellanisme, no és donat com a tal pel Diccionari Alcover, i no ho deu ésser, perquè és el mot usual a tot Mallorca, fins i tot dins l'estament aristocràtic. Els altres mots incorrectes, carciller (per carceller) i jovintut (per joventut), són dos vulgarismes, explicables per allò que dèiem més amunt, i l'últim és ben corrent: el registra el Diccionari, que no registra carciller. Quant a medea, pareix ben evident que vol dir "mentida", però és paraula que no he sabut trobar a cap repertori lexicogràfic.

La revista de Manacor "PERLAS Y CUEVAS" de dia 9 de setembre, i a rel del dissortat canvi de denominació dels premis "Ciutat de Manacor", publicà aquest salat article d'Antoni Mas

QUE EN FEM?

Si, tal i com s'ha dit i escrit, el que se pretén amb la nova nominació dels "Ciutat de Manacor" és l'intent de mentalitzar la gent aprofitant la circumstància actual allunyada, gràcies a Déu, del franquisme -vertaderament allunyada, senyors meus, o encara són els que eren? - i tractant de fer oblidar estils passats -malgrat que, per una altra banda, s'emprin argumentacions tan feixistes com és la de justificar un assassinat manifestant que, abans, els "Ciutat de Manacor" assassinaren els "Massèn Alcover" (la qual cosa no és exactament així ja que els "Massèn Alcover" no tenien res a veure amb l'Ajuntament, pertanyien a "Juventuts Musicals") - si el que es pretén, tal com s'ha dit i escrit, és de bondeveres fer desaparèixer els records franquistes vist que pensen i diuen que posar el nom de la ciutat o manifestacions extra-oficials són a èpoques prop-passades d'imperialisme de via estreta, si això és el que vertaderament és

pretén, jo, el que suscriu, majord'edat i, crec, en plenes facultats mentals i, sobretot i sortosament amb un sentit bastant elevat de l'humor, jo, el que suscriu, amb totes les proves del món per a demostrar a qui vulgui que no he tengut mai ni la més petita relació amb el franquisme, ni professionalment ni en el sentit d'aprofitar oportunitats que no m'hon interessat ni poc ni gens, ni amb estímuls o ambicions econòmiques ni, per descomptat, i de lògicament, ni per allò de dissimular no fos cosa m'hi anés la pell perquè la hipocresia no és, tampoc, el meu fort, jo, el que suscriu, amb tots els respectes que s'hagin mester i amb l'ànim de que, almanco, riguem una mica tots, riguem la rialla d'aquesta original intent de mentalització, propòs el canvi, immediat, del nom de certes entitats que llueixen el de Manacor a la drete de les activitats a que es dediquen. Per exemple,

- C. D. Manacor - C. D. Sa Real
- Club Perlas Manacor - Club Perlas Tià
- Hipódromo de Manacor - Hipódromo de Sa Trianada
- Societat de Carreres al Trot de Manacor - Societat de C. al Trot Realíssim
- Club Casting Manacor - Club Casting de Sa Real
- Club Tennis Manacor - Club Tennis d'En Tià
- Sociedad de Coza de Manacor - Sociedad de Caza de Sa Real.
- Grupo Ornitológico Manacor - Grupo Ornitológico Trianer
- Ajuntament de Manacor - Ajuntament d'En Tià de Sa Real.
- I etc, etc, etc.

Ara vegada, demanem als mateixos -en plural? - que tan promtes i decidits han estat per nominar els premis Tià de Sa Real, que amb la mateixa promptitud, que els honora, aconseguixin que La Tort Ballester sia el nom de l'escola que l'espera, que esborrin dels carrers manacorins els noms que, això sí que sí! són el vertader record del franquisme i que amb la mateixa valentia i enginy tractin, des del seu "podium" cultural, de rectificar tota unaserie inacabable d'animalades que, emparats, encobeïts, aferats i, supòs, agraits al franquisme, s'han fet i s'han disfrutat.

llavors, llavors sí, llavors els podem dir:

Els que anem a morir us saludem!

ANTONI MUS

DARRERA PLANA

FLOR DE CARD. Bolletí-revista del Club Card de Sant Llorenç
des Cardassar / Edita: Club Card
Setembre de 1.978 / Nº 25
Dipòsit legal 765-1973
Director: Bartomeu Domenge i Amer

NOTA: Els articles publicats en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

INDEX

Portada.- Ca N'Amer	Josep Cortès
2.- Política: sobres les	" "
3.- Festes de la Mare de Déu.	Joan Rosselló
5.- Entrevista a Pere M.Pavia	Pere Josep Llull
6.- De l'escola: La Fàbrica	Guillem Pont
9.- Es racó../Parlem de poesia.	Joan Rosselló
11.- Son Carrió dia a dia.	Mateu Puigrós
12.- Batec	G.Quina/J.Rosselló
13.- De la llengua:"Raons i...	Guillem Pont
14.- Premsa Forana	A.Servera/Varis
20.- Darrera plana	

ALTRES COL·LABORADORS

Isabel Nicolau/Margalida Jaume/Andreu Amer/... i els que es deixen pillar a l'hora de "voltar la taula".

EL TEMPS

.Pluja: 23 l/m2, els dies 4, 6 i 30
.Tempestes: 4
.Temperatura màxima: 32º
.Temperatura mínima: 13º (dia 30)
.El 22 fou el dia més sec (38%)
.Presió molt estable, sobre els
1.015-1.018 milibars
.Dia 4 bufà el gregal. Fou el dia
de més vent (30-40 Kmts/h)

El mes acaba amb l'arribada d'aire
fred de la part de tramuntana.

f. umbert

PRE-MAMA y vestides bautize,

canastillas,

cunas y

colchas

RECIBEN

NACIDO.

T/. 552124

LA EQUITATIVA

assegurances

ALFA

màquines de cosir

BERNAT POLIT

Cardassar, 17

S'ACCEPTARIEN !!!

.Redactors (especialment
un d'esportiu)
.Col·laboradors fixos
.Col·laboradors eventuais
... i tota altra casta
de bestiar semblant.

Raó: Flor de Card
(Qualsevol dia, a qualsevol
hora, i a qualsevol
lloc)

— ○○○○○ —